

TÍN NGƯỠNG NỮ TƯỚNG XUÂN NƯƠNG TẠI TỈNH NAM ĐỊNH VÀ TƯỞNG NIỆM LỊCH SỬ Ở VIỆT NAM ĐƯƠNG ĐẠI

Phạm Lan Oanh*

Tóm tắt: Trong lịch sử Việt Nam, Xuân Nương là một nữ tướng thời Hai Bà Trưng, hiện được thờ cúng tại huyện Tam Nông, tỉnh Phú Thọ và huyện Trục Ninh, tỉnh Nam Định. Tín ngưỡng nữ tướng Xuân Nương là tín ngưỡng nhân vật lịch sử, vận dụng quan niệm về tưởng niệm lịch sử, bài viết trình bày quan hệ giữa tín ngưỡng nhân vật lịch sử gồm các thành tố: phục dựng lễ hội, xây dựng thiết chế tín ngưỡng v.v... và tưởng niệm lịch sử gồm các thành tố: lập ban thờ, làm giỗ người quá cố, ... trong xã hội Việt Nam đương đại.

Từ khóa: Tín ngưỡng nhân vật lịch sử, tưởng niệm lịch sử, thời Hai Bà Trưng, nữ tướng, Xuân Nương.

Phạm Lan Oanh: *Belief in Female General Xuân Nương in Nam Định province and memorializing history in contemporary Vietnam*

Xuân Nương was a female general in the Hai Bà Trưng dynasty in the history of Vietnam. She has been worshiped in Tam Nông district, Phú Thọ province and in Trục Ninh district, Nam Định province. Belief of female general Xuân Nương is a belief of historical figures. Based on the concept of historical memorial, the paper presented the relationship between beliefs of historical figures and historical memorials in contemporary society in Vietnam. Beliefs of historical figures include restoration of festivals, development of religious institutions, and so on. Historical memorials include setting up an altar, commemorating the death of the deceased, and so on.

Keywords: Belief in historical figures, historical memorial, Hai Bà Trưng's period, female general, Xuân Nương.

* PGS.TS. Viện Văn hóa Nghệ thuật quốc gia Việt Nam.